

Hänvisning
Er begäran 6.5.2022

Kontaktperson
Linnéa Johansson

Arbets- och näringsministeriet
Pb 32

00023 STATSRÅDET

registratorskontoret.anm@gov.fi

Ärende

Begäran om utlåtande utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som omorganiserar den offentliga arbetskrafts- och företags servicen

Begäran om utlåtande

Arbets- och näringsministeriet har begärt utlåtande från landskapsregeringen om utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som omorganiserar den offentliga arbetskrafts- och företags servicen.

Lagstiftningsbehörighet

Landskapet har enligt 18 § 1 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, enligt 18 § 4 punkten kommunernas förvaltning och kommunernas tjänsteinnehavare. Till landskapets lagstiftningsbehörighet hör dessutom enligt 18 § 13, 14, 22 och 23 punkterna i självstyrelselagen med vissa undantag rättsområdena socialvård, undervisning, näringsverksamhet samt främjande av sysselsättning.

Förslagets innehåll

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om ordnande av arbetskraftsservice, där det föreskrivs om den arbetskraftsservice som kommunen ordnar och om uppgifter i anslutning till den. Enligt förslaget upphävs lagen om offentlig arbetskrafts- och företags service.

Det föreslås att ansvaret för den arbetskraftsservice som tillhandahålls arbetssökande samt företag och andra arbetsgivare överförs i huvudsak till kommunerna. Anordnandet av arbetskraftsservice och de andra lagstadgade uppgifter som hänförs till arbetskraftsservice utgör ett nytt statsandelsåliggande för kommunerna. Finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmånerna förnyas så att kommunens

finansieringsansvar utvidgas till att utöver arbetsmarknadsstödet omfatta grunddagpenningen och den inkomstrelaterade dagpenningen. Dessutom föreslås finansieringsansvaret börja tidigare än det nuvarande finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet och öka stegvis ju längre arbetslösheten varar. Kommunens finansieringsansvar ska inte heller på samma sätt som för närvarande avbrytas under tiden för deltagande i sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. När organiseringsansvaret i fråga om arbetskraftsservice överförs till kommunerna får kommunerna bättre möjligheter än för närvarande att påverka det finansieringsansvar som uppkommer för arbetslöshetsförmånerna genom att ordna tjänster för arbetslösa som effektivt leder till att arbetslösa kommer ut på den öppna arbetsmarknaden.

Enligt förslaget har staten även i fortsättningen det övergripande ansvaret för att systemet med arbetskraftsservice fungerar på riksnivå. Staten ansvarar för uppföljningen och utvärderingen av hur effektivt skötseln av sysselsättningen fungerar inom kommunerna samt för laglighetsövervakningen. Staten ska tillhandahålla riksomfattande informationssystemtjänster inom arbetskraftsservice samt upprätthålla nationella informationsresurser.

Enligt förslaget läggs de arbets- och näringsbyråer som fungerar som statens lokala myndigheter ner. De uppgifter som dessa för närvarande sköter och som inte föreslås bli överförda till kommunerna omfördelas inom statsförvaltningen och blir i huvudsak utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter. Ett undantag är de uppgifter som arbets- och näringsbyrån för närvarande sköter i fråga om delbeslut för uppehållstillstånd. Dessa överförs till Migrationsverket.

Det föreslås att lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen upphävs och ersätts med en ny lag om samarbete för sektorsövergripande stöd i sysselsättningsfrämjande syfte.

Den föreslagna lagstiftningen avses träda i kraft den 1 januari 2024.

Landskapsregeringens utlåtande

Reformen behandlar organisationen av uppgifter mellan staten och de finländska kommunerna men några punkter om hur förfarandena för personer bosatta på Åland ska se ut bör utredas vidare:

- Utfärdande av regionala riktlinjer för de allmänna villkoren för anlitandet av utländsk arbetskraft som ska gälla på Åland vid beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare
- Givande av bindande utlåtanden till arbetslöshetskassorna om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet har idag genom överenskommelseförordning uppgifter i anslutning till dessa förfaranden men propositionen ger inte svar på hur det ska kunna skötas från 1 december 2024.

Landskapsregeringen konstaterar även att omnämningen av Åland, i 1 § Tillämpningsområde i lagen om ändring av lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028, kan strykas eftersom lagstiftningsbehörigheten inom området regleras i självstyrelselagen.

Minister

Fredrik Karlström

Avdelningschef

Linnéa Johansson